

VLOGA SE JE SPREMENILA. — Frau Nikolaus Fachinger (na desni) je postala histerična, ko je njen mož povedal, da sta bila on in njegov tovarš pred ameriškim vojnim sodiščem obsojeni v smrt, ker sta umorila blizu Frankfurta dva ameriška letalca.

Velika petorica si dala za zgraditev miru težke naloge

IZMED PETIH GLAVNIH DRŽAV SO LE TRI, KI SO RES VELESILE. — ZED. DRŽAVE IMAO VODILNO BESEDO. — FRANCIJA SEDAJ LE ŠE DRŽAVA DRUGEGA REDA. — ODVISNOST KITAJSKE

Le par držav odločuje

Vseskozi, od kar je vojna nastala, sta odločevali v nji na zavezniški strani dve vladi — najprvo angleška in francoska, po padcu Francije angleška in ameriška, in po vstopu te dežele v vojno pa v prvi vrsti Roosevelt, v drugi Churchill, Stalin pa je bil o njunih zaključkih "informiran", po diplomatsko rečeno. Ko so začele sovjetske armade Nemce potiskati nazaj, je bil pozvan v Rooseveltovo-Churchillovo "ekskluzivno družbo" tudi Stalin. Tako je nastala velika trojica.

V družbi osišča pa se je od kraja najbolju širokoustil Mussolini, nato ga je Hitler prekrical, ne samo z glasom, ampak z nemško tehniko in premočjo svoje dežele, in Japonska pa je bila v paktu le tako nekako mognedre, ker je tudi ona želela rešiti svet pred "komunizmom", ob enem pa si iskala večji življenski prostor.

Velesile osišča propadle

Ob pričetku vojne je bilo osiše Rim-Berlin-Tokio s svojimi satelitskimi res ogromna militarična sila. Kdo se ne spomini Hitlerjevih baharij, ki so bile širjene iz Berlina tudi po ameriških radio omrežjih, da bo nacizem in njegov tretji rajh obstajal najmanj tisoč let, in da Nemčija ne bo nikdar več premagana? In njen "življenski

prostор" se je nagloma širil.

Letos se je dogodilo, da sta propadli zadnji dve osišči velesile. Italija se je že lani žalostno zrušila. Svojo tragedijo skuša unovčiti prav kot v prejšnji vojni, kajti postati hoče "zaveznička" in "veliki petorici" se praporča, naj jo vzame medse, da bo iz tega nastala "velika šestorica". Tako daleč ne bo uspela, vzblic vplivnim prijateljem, ki jih ima v Zed. državah in v Angliji. Toda uspela je vendarle toliko, da se z njo ne postopa več kot z vojno provokatorico, temveč kot da je bila le žrtve vojne.

Neki znan ameriški novinar je nedavno poročal iz Milana: Komaj par tednov, predno je bil Mussolini ustreljen in obešen, mu je bržkone ista množica fanično orila, ker je še vedno upala, da bo zmagal. Ako bi se mu nakane posrečile, bi Italijani še dvigali roke v fašistični (Konec na 5. strani.)

Oskrba starih delavcev

(Pismo iz Kansasa)

Ko sem pred nekaj tedni ogledoval na prijazni trati lepo senčenato katalpo in močno vodoravno vejo, na katero se je obesil 87-letni rojak, se mi je urinilo vprašanje, zakaj je to storil?

Ce se je naveličal življenja — kot veste je človeku že po naravi prisojeno, da se naveliča vsake še tako lepe in dobre konca, slabe in neprijetne pa seveda še hitrejše — bi tudi temu človeku ne bilo treba dolgo več čakati naravnega konca. Brez važnega vzkoka človek vendarle ne odvrže življenje od sebe.

"Se mu je zmesalo", rečejo pri taki tragediji pobožne ženice in hinavsko zavijejo oči proti nebu, "Bog nam daj pravi um in pamet."

Ampak ko sem ogledoval

praktično narejeno zanjko iz hlačnega pasu, in ker je bil pas prekratki, da bi dosegel vejo, je "doščukal" še kos žice, dobro priravljeno klop, na katero je stopil in potem brčnil od sebe, vse to je pričalo, da ni bil res tako zmesan.

V kočiji je samotaril dolgo število let. Dasi pod oskrbo bližnjih sorodnikov in "penzije" 10 do 15 dolarjev okrajne mesečne miločine, zdravja priličnega za njegova visoka leta, mu je vseeno nekaj manjkalo, da bi v miru čakal naravnega konca.

Za take stare dečavce bi pač bila edina pomoč državni zavod, v katerem bi jim res nudili vso potrebno oskrbo in udobnost, da se ne bi počutili v njih kot pritepcini vsakemu v nadlegu in spotnik. Da, res da imamo razne mestne, okrajne in državne zavode za stare ljudi, v katerih se pa navadno postopa

POLLETNA SEJA GLAVNEGA ODBORA SANSA

To soboto 15. sept. se bo vršila v Bergerjevi dvorani, 2653 S. Lawndale Ave. v Chicagu polletna seja članov širšega odbora in eksekutiv Slovenskega ameriškega narodnega sveta. Prične se ob 9:30 dopoldne.

Ako vam je naročnina potekla, prosimo, obnovite jo čimprej!

njimi, namenoma ali nenamenoma tako, da se jih prej spravi s poti.

Well, res dobrih in udobnih zavodov za stare delavce zato nimamo, ker tisti, ki vladajo svet in katerih brig je to moral biti, takih zavodov ne potrebujemo; delavska para pa si naj na starata leta zadrgne štrik za vrat, ce se naveliča samotariti in se preživljati z 10 ali 15 dolarjev mesečne miločine.

A. Shular.

Reakcija složna — a unije v sporih med sabo

V zaslišanju pred kongresnimi in senatnimi komisijami o predlogah za zvišanje brezposelnostne zavarovalnine in o Wagnerjevem-Murrayevem načrtu za izboljšanje socialne zaščite, za upeljavo javnega obligatnega zdravstva in za zboljšanje zakona, s katerim bi se pravico izravnava spore med delavstvom in delodajalcem, je bilo proti delavcem in unjam izrečenih s strani poslancev, senatorjev in raznih pričetkov, žaljivk in zavajalnega argumentiranja kot še nikoli doslej.

Vzrok temu je, ker imajo unije v zbornicah le "priatelje", ne pa zastopnikov iz svojih vrst. Ako bi bila to Anglija, bi bili unijski voditelji, kot so Green od AFL, Tobin, vodja unije prevoznikov, Murray od CIO, Thomas od avtne unije, Lewis od UMW in drugi ne samo vodite-

li svojih organizacij, ampak tudi člani bodisi poslanske zbirnice ali pa senata. Za se pa najpremoččijo, da izvolijo "priatelje", potem pa moledujejo okrog njih, da naj organizirano delavstvo branijo pred napadi.

Kaj je zaledlo, ker je politična akcija CIO potrošila v lančki volilni kampanji nad milijon dolarjev in se hvalila z "zmago". Kje je zmagala? Nad kom?

Da, ameriške unije bi lahko veliko pomenile, ako bi bile združene v skupni zvezzi in še v samostojno politično akcijo, ne pa igrale vlogo priveskov v demokratični in republikanski stranki.

AFL je imela ob koncu vojne

sedem milijonov članov, CIO šest milijonov, UMW 600,000, bratovščine železničarjev nad milijon in na stotisoč jih je v neodvisnih unijah. To je aramba šestnajst milijonov organiziranih ljudi. Koliko bi ta moč pomenila, če bi unije delale složno, v skupni zvezzi, namesto da tekmujejo druga proti drugi, si nagajajo z jurisdikcijskimi spori in si prete z novimi razklopi, to si lahko predstavljamo. Velik vzrok temu kaosu so glavni in nižji, visoko plačani unijski voditelji, ki jim je več za njihove osebne koristi in za njihov "jaz", kot pa za koristi delavstva te dežele in drugod po svetu.

Predsednik ima v kongresu veliko ovir in opozicije

POHLEP INDUSTRIALCEV IN ŠPEKULANTOV PO VLADNIH INDUSTRIJAH. — VELIKO BESED ZA ZVIŠANJE ŽIVLJENSKEGA STANDARDA, TODA NOBENE PRAVE AKCIJE V TA NAMEN

Predsednik Truman je dne 6. septembra predložil kongresu izredno dolgo poročilo o stanju dežel z ozirom na potrebe prenavljanja iz vojnega gospodarstva in vojne producije v normalne ekonomske toke.

Navedel je v priporočilih kongresu 21 točk, s katerimi se naj bi bavila zbornica v tem zasedanju in jih rešila tako, kakor jih je priporoča.

Socialni problemi Gleda socialnih vprašanj je znova priporočil, da naj kongres liberalizira brezposelnostno zavarovalnino. Pravi, da naj bi znašala v slučaju brezposelnosti, ki si delavci iščejo novo delo, po \$25 na teden skozi 26 tednov v vseh državah.

Toriji obeli strank, ki so v veliki večini, so se temu takoj uveli in že pred odsekom osmeli predsednikov predlog, češ, da bi v njim, če se ga sprejme, podprtli lenarenje, kajti veliko delavcev ne zaslubi na teden toliko kot pa bi prejemali brezposelnostne zavarovalnine. To velja posebno za južne države. In predstavniki velikih farmskih kartelov so pred komisijo argumentirali, da kako jim bo mogoče dobiti delavce na farme, če pa bodo prejemali več brez dela kakor pa, če bi delali? Vsi tisti gospodje, ki so zahtevali, da naj delavec ostane zaslužena masa, odvisna od milosti delodajalcev, so imoviti ljudje, ki bogate od izkorisčanja delavca in malega farmerja.

Vprašanje zaposlitve V istem poročilu se je Truman jako zavzel za Murrayjevo-Wagnerjevo predlogo, ki določa v bistvu sledeče: Vlada naj da vso oporo privatni industriji, da se čimprej preuredi v produkcijo potrebsčin za civilno uporabo. Toda ako po preuredbi ne bo v stanju zaposliti vseh, ki iščejo delo, in so odvisni za vsakdanji kruh edino del, tedaj naj pristopi zraven vlada, ki bi s pomočjo velikih javnih podvezetij uposliila tisto odvisno delavstvo, katero bi bilo drugače obsojeno v brezposelnost in odvisno od miločin ter vladnega relifa.

Dasi ima torej ta načrt v prvi vrsti namen ščititi privatno industrijo in interes kapitalistov ter velebankirjev, so toriji v svojem sovraštvu do celo tako skromnih socialnih predlogov na vso moč proti vladnemu "temovjanju" s "privatnim biznisom".

Ti ljudje še danes ne vedo, da bi bil ameriški kapitalizem že davno v razsulu, ako bi ga ne bil rešil Roosevelt. Njegov new deal je dal delavstvu precej drobtin, tako da so si medtem kapitalisti in bankirji z vladnimi milijardami spet opomogli in znova zavladali nad dejelom v obliki svoje nevidne vlade.

Kaj z vladnimi industrijami?

Truman se je pomudil v svojem poročilu tudi ob vprašanju vladnih tovarn in vladne industrije, ki je bila zgrajena med vojno popolnoma na stroške ameriškega ljudstva. Te tovarne

(Konec na 4. strani.)

Slovenskemu narodu je treba ne le materijalne pomoči, ampak tudi novega spoznanja z njim

Poštne zveze in z Jugoslavijo se polegoma zboljujejo in tako bo našim ljudem tukaj omogočeno poslati tja svojcem blago, živila in druge potrebsčine, pa tudi relifnim organizacijam bo delo v bolj urejenih okolščinah jaka olajšano.

Poleg da žele materijalne pomoči pa so naši ljudje tam (kot mi tukaj) radovedni, kako so eni kot drugi živeli v vojni, kako so se zadržali tam k tukaj, kaj smo storili tukaj zanje in česa so od nas tam pricakovali.

Poleg v pismih, ki ste jim jih ali jim jih še boste poslali, jih lahko še posebno veliko poveste, ako jih pošljete letašnji Ameriški družinski koledar, ki je njim posvečen, to je borbi slovenskega naroda za njegovo svobodo, in v tem duhu je tudi urejen.

Poleg blaga in živeža, ki ga bodo prejeli, bodo tam neizmerno veseli tudi vaših pisem, tukajšnjih časopisov, posebno pa knjige, kot je naš koledar. V njemu je opis delovanja, ki ga vršita SANS, ZOJSA, JPO-SS in drugih sličnih organizacij. V njemu so spisi iz življenja naših ljudi v Ameriki in iz njega bodo videli, da smo bili s slovenskim narodom v njegovi borbi za osvoboditev ves čas na njegovi strani in pomagali kjer in kolikor smo mogli.

Cena koledarja je ista kot za naročnike v Ameriki — namešč \$1.25. Dodati pa je treba k temu za pošiljalne stroške 25c — skupno \$1.50. Pošljite nam ta znesek ter ime in naslov — drugo izvršimo mi.

Na razpolago imamo še nekaj izvodov Majskega glasa. S pošiljalnimi stroški vred stane 45c.

Začeli smo pošiljati v stari kraj tudi "Proletarca". Ker je poštnina visoka, stane naročnina \$4. na leto.

Dokler ni Proletarca reakcionarna jugoslovenska vlada leta 1929 prepovedala, je imel tam mnogo naročnikov. Svojcem so ga plačevali večinoma tukajšnji rojaki. Upamo, da bo v bodoče tam še bolj razširjen kot pa je bil pred 16. leti.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.
GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE
NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
za četrti leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor..... Frank Zaitz
Business Manager..... Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864

Nekdaj mogočna Velika Britanija sedaj od Zed. držav največ odvisna

Na dan proklamiranja zmage nad Japonci je predsednik Truman v svojem govoru poudaril, da je ta dežela izšla iz minule vojne kot najmogočnejša država na svetu, in to po zaslugu naših institucij in sistema, ki ga sedaj označujemo s "free enterprise" namesto s "kapitalizmom". "Nikoli nam ne sme uiti izpred oči dejstvo," je dejal: "da se imamo zahvaliti za zmago baš tem našim ustavnim."

Besedniki ameriškega kapitalizma so Trumana zaradi tega njegovega govora zelo pohvalili, kar je razumljivo, čeprav vedo, da bi "free enterprise" sam s svojimi močmi v vojni ničesar ne zmogel, aksi bi ne bilo zadaj šestdeset milijonov delavcev in dejavk in pa milijarde, zapadene v vojnih bondih, ter vladna kontrola. Saj niti zadnje depresije ni mogel zmagati. Na pomoč mu je moral prisločiti država z denarjem, subvencijami in regulacijami.

Vseeno, dejstvo je, da so Zed. države res izšle iz vojne kot najmogočnejša velesila. Postale so gospodarica morij in naše vojne ladje ter armade so v vseh krajih sveta. Mi smo edina velesila na svetu, katere sovražnik na našem ozemlju ni mogel napasti, ne z morja, ne v zraku, ne z invazijo. Masa ameriške devolne sile je producirala nemoteno. Naša ogromna developirana priroda sredstva so brez primere. Ameriška agrikultura producira živeža v izobilju ne samo za prebivalstvo svoje dežele, ampak dovolj tudi za milijone drugih ljudi po svetu.

Naravno, da se vsled tega obračajo na to dejelo za pomoč bedna ljudstva vsepošvod, bankrotirane vlade pa za posojila in kreditne, da bi tu kupovale industrijske izdelke ter agrikulture pridelke na upanje.

Tako se je dogodilo, da je ameriška vlada v stanju z dajatvami narekovati tujim vladam tudi pogoje, ki so lahko politični, ali pa ekonomski, ali pa oboje.

Nekoč je bilo drugače. Svetovna valuta je bila angleški funt sterling in London pa svetovno denarno središče. Pariz je bil daleč na drugem mestu in New York še na tretjem. Sedaj je New York, oziroma Washington, svetovni denarni center, kajti tu je solidna valuta, ker smo v inozemstvu nezadolženi, in pa ker se z ameriškim dolarjem v Ameriki lahko tudi kaj kupi. Kajti v deželah, kjer ni v prodajalnah ničesar na polici, bi tudi cekini nične zaledgi.

Nekoč je bila angleška mornarica gospodarica valov. Anglija je imela najsihlnejše vojno brodovje. Nagrabila si je kolonij in jih izkorisčala po mili volji. Na svetovnih tržiščih so prvačili njeni produkti.

Sedaj se industrialci v Angliji boje, da jih bodo Zed. države izpodrinile iz tržišč še bolj kot so jih po prejšnji vojni. Anglija se zaveda propagandajo svoje imperialistične, finančne in trgovske moći, zato so se njeni državljanji v nedavnih volitvah na polnino mladih možganov. Ne ravna po receptu: malo žlico znanja, veliko žlico verskih nauk...

Tudi je tako dvomljivo, da bi ljudje, ki so se prostovoljno odločili za večno devištvo, mogli in znali obseči vso nalogo, ki jo moderna vzgoja zahteva. Odte-

POVELJNIKI AMERIŠKE ARMADE IN MORNARICE NA PACIFIKU so s kapitulacijo Japonske dosegli zasluženi triumf in skončali vojno. Na tej sliki, vrhnji na desni, je general Douglas MacArthur, vrhovni poveljnik zavezniške okupacijske armade na Japonskem; spodaj na desni je admiral Chester W. Nimitz. Mornarica pod njegovim vodstvom je pospravila japonsko mornarico s poti in skrbeli za prevažanje pehote z otoka do otoka, dokler ni dospela na domače japonsko ozemlje. Na levu je lt. general Jonathan Wainwright, ki ga zovejo "junak s Korregidorja." Po prihodu v Zed. države je bil sprejet koncem minulega tedna z največjimi častmi.

KATKA ZUPANIĆ:

IVERI

PIKA MED SOLO IN CERKVJO!

Sedaj se otvarja novo šolsko leto. V malih in velikih šolah je zopet brenčanja kakor v čebelnih panjih. Toda če bi bilo po željah cerkvenih oblasti, bi vse javne ljudske in srednje šole morale zapreti vrata, ker bi ves mali in veliki drobiž imela cerkev pod svojim plăščem.

Za to svojo cerkveno-šolsko propagando niso bogme štedili tiskarskega črnila. Čudim se le raznim priznamen solnikom, kako morejo mirno požreći vse predbacivanja, podtkanja in omalovjevanja, ki jih ti "lojalni" državljanji takoj na debelo zlivajo na vse javne šolske ustanove, da obrnejo potem vse skušaj na svoj mlin.

Kajti imajo oni nune, ki so rojene učiteljice in vzgojiteljice, in za nameček še take in onake patre in fratre, čiji po klici je pasti male in velike. Kdo na vsej zemlji pa pozna svetovni vrvež ter njega hibe in vrline bolje od samskih, za samostanskimi zdovi zaprtih nun?

Niti kihnuti ne smejo po svoje, pa bi vzgajale deco v krepke, samostojne značaje! In prav takih notranje zrelih ljudi je na svetu zmerom premalo.

Bog ve, da je tudi v javnih šolah več pomanjkljivosti ter precej brezpotrebne, šare, ampak z bajkami vendar ne polnilo mladih možganov. Ne ravna po receptu: malo žlico znanja, veliko žlico verskih nauk...

Tudi je tako dvomljivo, da bi ljudje, ki so se prostovoljno odločili za večno devištvo, mogli in znali obseči vso nalogo, ki jo moderna vzgoja zahteva. Odte-

gnili so se zakonu in vsem v zakske področje spadajočim pravicam in dolžnostim — pa bi vrgajali bodoče matere in očete...

Sicer je cerkev povzdignila zakon v sveti zakrament — a preposedala ga je svoji duhovščini, da bi tako ostala — neomadeževana... Tičali so se tem seveda še drugi vzroki, zlasti denarni. Kakor družina vsakega drugega zemljana, bi tudi duhovnikova družina imela toliko ust, kolikor glav, in treba bi jo rediti in oblačiti itd. Sami izdatki. Cerkev bo bolj donosno, če se izreče za zapoved neomejene številke rojstev pri svojih vernikih, duhovščino pa "dvigne" nad zakratom sv. zakona. Kaj je bolj vzbuznjenega, nego biti ženin sv. cerkev? Kaj veličastnejšega, nego biti nevesta samemu Jezusu? Pa bi ti ljudje usposabljali našo deco za realno življenje!

Kriva si je cerkev sama, če igra njena duhovščina smešno vlogo "očetov" in skoro ne morem zapustiti zakoncev, ki hođijo tem "očetom" praviti svoje zasebne zakonske zadave. Kako naj ti večni ženini razumejo recimo zaskrbljenost staršev, če se šestorici otrok pridruži še sedmi, ko imajo zadostnega kruha in zanimivejši so mi bili! To vam je bilo zame veliko doživetje in velikansko razočetje hkrati! In lahko rečem — tudi zadnji izpit resnične usposobljenosti.

Pa nune? Odrekle so se temu svetu in to bodi dovolj?

teoretično podkovan in moder, je vendarle velika razlika med človekom, ki ni nikoli okusil ne sladkosti zakonskega življenja, pa tudi ne bridkosti — in teh je neprimeroma več!

Skusila sem to sama. Poučevala sem šolarje kot dekle in pozneje kot žena in mati. Ni sem bila sicer nobeno božje čudo, tope pamet pa tudi ne.

Oroke sem zmele rada in prizadevala sem si, da bi jim bila resnično vestna in dobra učiteljica ter vzgojiteljica. Vedela sem in spoznavala sem, da je vsakero človeško bitje nekako po svoje zgrajeno telesno in še bolj duševno. Zato sem vsako splošnost načeloma odklanjala in se tega pravci tudi držala, kolikor sem mogla.

Ali še, ko mi je privekal na svet moj lastni prvi — in zadnji — naraščaj, se je med menoj in šolsko deco razmakinila nevidna zavesa, o kateri nisem do tistih dob imela najmanjše slutnje. Koliko jasneje sem sedaj videla razlike med posameznimi otroki, in koliko držaji in zanimivejši so mi bili! To vam je bilo zame veliko doživetje in velikansko razočetje hkrati! In lahko rečem — tudi zadnji izpit resnične usposobljenosti.

Pa nune? Odrekle so se temu svetu in to bodi dovolj?

VINSKA TRGATEV MLADINSKEGA KROŽKA

S. N. P. J.

Chicago, Ill. — Ker so društva odraslenih članov SNPJ v tem mestu letos vinske trgatev opustila, jo priredi mladinski krožek "Perfect Circle" št. 26 SNPJ, kar bo nekaj izrednega. Kajti to bo menda prvič, da je kaka mladinska skupina v tem mestu priredila vinsko trgatelj.

Vršila se bo v soboto 29. septembra v spodnji dvorani SNPJ. — Vstopnina je samo 25c in prebitek gre za jugoslovanski relief. Vsi ste vabljeni in dobrodošli.

Hitler bil visoko plačan

Pripovedovanja, kako skromno živi Hitler in da ne prejema drugega od države kot za svoje stroške, so se iz najdenih dokumentov v Berlinu izkazala za neresnična. Kajti iz njih je razvidno, kot poroča UP iz Wiesbadena dne 3. sept., da je prejemal skupno okrog \$10,500,000 na leto. Ti podatki so iz nemškega tajnega proračuna leta 1942.

Tedaj je prejemal "direktne" plače 56,400 mark in to so kazali ljudstvu v slepilo. Brez oglašanja v javnosti pa je prejemal nad milijon mark plače kot predsednik tretjega rajha, 24 milijon mark kot kancelar in 960,000 mark subvencije kot vodja nacističke stranke. Koliko so znašali njegovi poslatni dohodki, pa ni še doznan, a gotovo je, da tudi ti niso bili nizki.

ga le stopnjema spreminja v takozvano britansko občestvo (British Commonwealth of Nations).

Angleška delavska stranka je dobila s svojo zmago v roke ne kako idealno, ampak do kraja izčrpano, zastarelo kapitalistično državo. Državo, ki živi od svetovne trgovine, kolonij in njenih dominjonov. Državo, ki ima doma sicer resnično, dasi skoz in skoz kapitalistično demokracijo, a drugod jo marsikakemu ljudstvu vztrajno odreka. N. pr. Indij.

Ko je Churchill prevzel vladu, je odprtito izjavil, da s tem ni prevzel nalogu predsedovati likvidaciji britanskega cesarstva. Nasproti, deloval bo, da ga še bolj utrdi. V ta namen je podpiral v Indiji, v Grčiji, v Italiji in povsod najbolj konservativne, privilegirane sloje v škodo demokratičnih krogov prizadetih dežel.

Ali bo mogla delavska stranka to spremeniti? Poskušala bo, toda ne v namenu likvidiranja britanskega imperija in njenih interesov v drugih deželah, temveč ga sementirati z bolj demokratičnimi sredstvi, kot pa je v nje Churchill verjet.

Skozi vso dobo minute vojne pa je jasno, da je postala Anglija bolj in bolj odvisna od gospodarske, vojaške in diplomatične pomoči Zed. držav in očitno je, da se ta odvisnost nadaljuje tudi pod delavsko vladu.

Koliko časa bo tako, je odvisno od razvoja v Evropi, v Aziji, Južni Ameriki in drugje. Položaj povsod je v negotovosti in se še nič ne ve, ali bo ameriškemu kapitalizmu mogoče rešiti svet za starci red ali ne. Ve se le, da ljudstva zahtevajo svoje in da kaptalizem napram levičarskim vladam nastopa z ekonomskimi sankcijami in diplomatskimi pritiski.

Naša zunanjja politika:

POMAGAJ DESNICI, KAZNUJ LEVICO

Spisal BLAIR BOLES

(Blair Boles je znan liberalni ameriški žurnalist, ki se peča največ s tujezemskimi vprašanji in z vnanjo politiko ameriške vlade. Pred par leti je bil pri dnevniku Washington Star, potem je odšel na Švedsko, kjer se so vsled njene nevtralnosti zbirali diplomatični zavezniški, osišniki in nevtralni deželi, časniki in pa agenti raznih takozvanih tajnih služb. Od tam je došel v trenut v Stockholmu, posiljal poročila svojim listom v Zed. države. Piše analize o svetovnih vprašanjih tudi za Foreign Policy Association in je sotrudnik raznih listov, med njimi newyorskega PM, kjer je bil približen sledič članek. V prevozu smo ga prejeli od SANSovega urada.)

Poučeni smo, da je pričela ameriška vlada izvajati gospodarske sankcije napram Titovemu režimu v Jugoslaviji s tem, da mu odklanja nujno potrebne relifne zaloge, ki so jih Jugoslaviani mislili kupiti v Ameriki, vse to kot del svojega napora, da vsili spremembo v političnih smernicah balkanskih držav.

Iz zapadnih indijskih otokov je bil poslan v Jugoslavijo tovor 5.000 ton sladkorja, toda oddan je bil Grčiji. Zaključek vojaških oblasti, da pošilje dobro do število tovornih avtomobilov iz Italije v Jugoslavijo, je bil zadnjo minutno preklican in avtotruki so bili oddani italijanski vladi. Prošnja Jugoslavije za posojila od Export-Import banke za nakupitev materiala za obnovu dežele, je bila odkljnjena.

Slučaj Jugoslavije simbolizira velevažen razvoj v ameriški zunanjosti politiki, ki je dolgo časa dosledno zabranjevala vsako vmešavanje v zadeve drugih držav, ki pa sedaj nedosledno dolulta intervencijo v onih državah, ki se naglibljo k socializmu, — obenem pa držati roke proč od držav, ki tripijo reakcionarne tiranije, kot na primer Španija, ki je nedavno dobila 60.000 ton sladkorja iz pokrajini, ki spadajo pod ameriško gospodarsko kontrolo.

DVA SVETQVA

Sčasnja ameriška vnašanja politika deli oblo v dva svetova. Države v svetu socialistične revolucije, ki se naglibljo Sovjetski zvezni, se sili, da vpeljejo popolnoma demokratični sistem vlade, medtem ko zatrnilne vlade v zapadni hemisferi, npr. Argentina, in Aziji pa Kajšova — in celo japonska vlada — uživajo zelo razumevno upoštevanje. Argentina in Jugoslavija predstavljata nasprotna tečaja te dvojne vnanje politike. Amerika je odklonila izvajati ekonomske sankcije napram Argentinu, vpliv tiranske in neprrijateljskega značaja njene vlade, z izgovorom, da bi odklopnite blaga argentinskega vrednosti ter da bi odklopnite blaga argentinškega ljudstva odstranila Ameriko od Argentine.

Naše smernice o gospodarskih sankcijah proti Jugoslaviji niso bile formalno razkrite, toda se vseeno praktično izvajajo. Prošnja jugoslovanskih uradnikov za potrebujočje je bila odklonjena z izgovorom, da primanjkuje prevozni sredstvi, dasiravno čakajo v pristaniščih Boston in New Yorka nezaposlene jugoslovanske lajdade s tonazo 300,000 ton Dežela je dobila nekaj posiljk, predvsem umetnega gnojila za pomoč prihodnje letine, ampak Jugoslavija, kot vsa ostala Evropa, išče živeža DANES!

SANS.

Priporočite prijatelju, naj si naroči Proletarca.

Tole mi ne

POVESTNI DEL

J. MUSARD:

Zgodba knigovodje Petra

Nekoč je živel reven knigovodja, ki je dvajset let delal v tovarni sukanca v Strassburgu. Mož je bil bolan na pljučih.

Ko je nastalo njegovo stanje kritično in je ležal na smrtni postelji, ga je obiskal tovarniški zdravnik.

Knigovodja Peter ni bil vodja knigovodstva, temveč prav navaden, mali knigovodja. General je kot konj. Iz leta v leto je vpisoval številke, katerih smisla ni razumel. Vedel je samo, da imajo te številke neki pomem pri kupljenju premoženja njegovega gospodarja.

Tovarniški zdravnik je prisilil pripovedoval svojim prijateljem in kolegom o obisku pri umirajočem. Da bi rešili človeka, je menil doktor, bi ga morali poslati v Švico, v gore. Gorski zrak bi delal čudež, kajti bolniku primanjkuje samo dobrega, svežega zraka.

Dvajset let je stanoval v sobici, katere edino okno gleda na temno dvorišče stanovanjske kasarne. Spodaj na dvorišču je bila pralnica in para in duh po milu se je vsak dan dvigal kakor iz kakega rova. Take hiše bi morali podreti, je dejal zdravnik. Za to bi moral biti denar. Ako je bolnik odpri okno, sta para in sram udarila v sobo. To ga je udušilo.

Ker ni bilo "sredstev", da bi pomagali bolniku, je kmalu umrl. Delal je pač, dokler se je mogel vlačiti okrog. Zapustil je vdovo z dvema otrokoma. Vsa družina ni bila zelo zdrava. Manjkalo ji je dobre hrane, solnce, veselja in — zraka.

Po njegovi smrti je ravnateljstvo tovarne obravnavalo ta primer. En ravnatelj je bil mnenja, da je treba dati vdovi nekaj podpore. Generalni ravnatelj je pobjal to misel.

"Knigovodja Peter" — je dejal prvi od obeh gospodov — "je dvajset let delal za tovarno. Bil je vzoren nameščenec. Zaslužil je tisoč frankov mesečno, ko je umrl. Ne upam si predlagati visoke podpore za njegovo vdovo. Družina ranjeka je popolnoma brez sredstev. Prosim ravnateljstvo, da naj da vdovi trimesečno plača, torej tri tisoč frankov, da more plačati pogreb in da bo imela še nekaj za prve tedne."

Generalni direktor je hladno odgovoril:

"Obžalujem, da ne morem pritrdiriti temu predlogu. Tovarna ima štiri tisoč delavcev in nameščencev. Pri takem številu so seveda pogosti smrtni primeri. Zato pa ne smemo napraviti s tako podporo precedenčnega primera. To bi pomenilo finančno obremenitev podjetja."

S toplim glasom, da skoro

deski, ki se lahko vsak trenutek zlomi. Morda je misil, stojimo vsi na trhlkih deskah.

Nekaj drobiža

Chicago, Ill. — Kapitulacija Japonske je podpisana in vojne je konec. A svetovne mirovne pogodbe še ni, in dokler je ne bo — take, da bi držala, bodo podpisi diplomatov na raznih paktih nezanesljivi in brez garanciranja miru. Za enkrat je najboljše, da na svetovno mirovno konferenco pozabimo. Velesile z drugimi deželami vred imajo pred sabo le eno vprašanje: ali odpraviti vojne, ali pa jih bodo vojne uničile.

Generalni direktor je napravil nejevoljen obraz, ker ni trpel ugovaranja. Rekel je:

"Smrt po zakonu prekinie službeno razmerje in s tem smo mi prosti vsake obveznosti. Poleg tega moram pripomniti, da je bil knigovodja Peter že tri mesece za delo nesposoben, in smo mu izplačevali polno plačo v upanju, da bo ozdravljen. Torej smo bili zelo dostojni."

Petrov zagovornik ga je še branil:

"Saj je vendar revež dvajset let delal za nas."

Generalni direktor je postal nestrenjen in odgovoril z rezkim glasom:

"Industrijsko podjetje ni dobrodelni zavod. Predlog mojega kolega kaže sicer njegovo dobro srce, toda v bistvu ni nič drugega kakor podzavesten socialni boljševizem. Zato ne morem pristati na predlog gospoda kolega."

Drugi ravnatelji so molčali. Zagovornik vdove je moral utišniti.

Vendar je generalni direktor bral iz oči tega ravnatelja, kaj misli o njem, in to ga je jezilo. Morda ga je bilo tudi sram, da bi obveljal kot stiskač. Zato je drugi dan prijazno nagovoril svojega kolega in mu dejal:

"Dragi prijatelj, o vašem predlogu sem še potem razmisil. Veseli me, da vam morem sporočiti, da vam le moremo nekoliko ustreci. Nasel sem namreč način, kako pomagati vdovi. Tovarniški nameščenci so načrivali zbirk. Nabrali so 2,500 frankov. No, pa za toliko ni treba kupiti rož in vencev. Ze nato sta frankov je že krsta lepo okrašena. To sem že naročil. Ostane torej še dva tisoč frankov. In te bom izročil vdovi."

Tako je generalni direktor napravil dobro delo z denarjem nameščencev in delavec.

Pri pogrebu je imel zastopnik generalnega ravnateljstva lep govor. Spominjal se je rajnega kot marljivega moža, ki mu je bilo izpolnjevanje dolžnosti in danost podjetju nad vse. Podjetje da je kot velika družina; svojemu izreka najglorijo sožanje. Vdova je glasno zajokala in grob so zasuli s cvetjem. Bil je lep pogreb.

Petrov zagovornik je imel občutek, kot da stoji na trhlki

Ko vse te očitki o zmerjanju, trgovini in zalaganju Japonske z našim vojnim materialom presoja, se ti kot navadnemu zemljani zazdi, da pada tudi na katega demokrata krivda za tisoč naših vojakov, ki so padli na Filipinah in druge. Sicer pa — demokrat gor ali dol — vojna komisija naj likvidira vse vojne kriminalce.

Zgodaj letosno pomlad je neki slovenski župnik v Ameriki svojim ovčicam v pridihi zabil, naj nikar ne podpirajo relike akcije v pomoč bičanemu slovenskemu narodu, češ, da jo vodi "brezverski" SANS. Ali niso taka odvrtačanja ljudi nov greb proti nauku za podpiranje ubogih?

Ob rakvi mojega pokojnega prijatelja sem videl polno takih podobic s podpisimi in naročili za maše. Sedaj je ta sistem že takoj izboljšan, da imajo za te podobice že posebno stojalo, da so vse skupaj po lepem redu razvrščene, pogrebni pa neje voljno pobira copake v pomoč za čimprejšnjo rešitev duš iz vic. Marsikateri duhovniku cele zavida na teh dohodkih, ker ima od mrtvega župljana več dohodkov kot pa on. Takemu pogrebni ne zamerim. Ko je dobil pogrebniško licenco, se s tem ni odrekel hrepenuju po premoženju in drugih posvetnih stavreh, kot so se menihni. A vzliz temu je katoliški pogrebni prisiljen, da mora na pogrebih korakati za revnim menihom.

Zed pred tisoč leti se je rimska cerkev za kristjanske sužnje v rimljanskem imperiju izmisli pekel in nebesa. Vendar pa se ta nova iznajdba ni prav posebno obnesla. Nekako v trinajstem stoletju se je začel pač zavedati, da med nebesi in peklom ni nobene zveze. V svoji prefraganosti je sklenil, da je treba ustanoviti tudi kaj tega, kar bo imelo zvezo z nebesi. Tako so nastale vice. Kdor je bil povsem nečist smrten gremšnik, je moral ob zadnjih urah nemudoma v pekel, od kjer ni povratka. Manj grešne duše pa so morale v vice, da se ožgo grehov in da se do čistega operejo, predno bi smejo potkat na Petrova vrata. Od kraja so tudi učili, da će se v vicah ne more zadosti ožgati in očistiti, je tudi njena pot v pekel namesto v nebesa.

Do danes ni še nobena še tako velika tehnična iznajdba in noben patent prinesel kaki korporaci ali državi toliko miliard kot so jih papeži vice. V tem oziru je bil resnično "nezmotljiv." Kajti iznajdba vic je zlat studenec, ki ni nikdar usahnil in ne bo, dokler bodo ljudje verjeli v pekel, vice in nebesa onkrat groba. Pred iznajdbo vic so morale vse duše ali nemudoma v pekel, ali pa so se dvignile v nebesa. Od tistega časa pa gredo večinoma najprav v pralnico z imenom vice.

Ako bi delavec s takim veseljem podprt delavski tisk, kakor podpirajo zavajalno časopisje, bi bilo kapitalizma kmalu konec.

JAPONCI SO Z UJETIMI AMERISKIMI VOJAKI zelo brutalno postopali, posebno prvih par let vojne, ker so bili prepričani, da bodo znagali v nji. Mučili so jih duševno in telesno, živeli v nesanitarnih taboriščih, "hrana" pa taka, da so mnogi jetniki zboleli in umrli. Drugi so bili ob rešitvi sama kost pa koža. Gornji trije jetniki so bili osvobojeni v taborišču na Kitajskem, kjer so se v japonskem predelu moral spustiti na tla vsled pokvarjenega letala. Po osvoboditvi so v nekaj dneh vsled dobre nege naših zdravnikov in strežnic, ter tečne ameriške hrane, prišli zopet k sebi.

ZAPISNIK MILWAUŠKE KONFERENCE

JSZ IN PROSVETNE MATICE

(Zaradi stiske s prostorom in drugega raznega gradiva je ta zapisnik zakasnel, za kar ne zadene zapisnikarice nikakrsna krivda, ker ga je izročila v objavo takoj po konferenci. Poročilo o njih v izčrpu je bilo priobčeno v Proletarju s dne 30. maja.)

Konferanca JSZ in društvo Prosvetne matice za severni Illinois in Wisconsin je se vrnila v objavo takoj po konferenci. Poročilo o njih v izčrpu je bilo priobčeno v Proletarju s dne 30. maja.)

Zborovanje je otvoril tajnik konference Anton Garden. Oznanili nominiranje kandidatov za predsednika. Izmed predlagancev sprejme Frank Zaitz in je soglasno izvoljen.

Zapisnikarji bili predlaganih mnogo navzočih. Ker so vsi odklonili, je sprejela to nalogu Angela Zaitz.

Ker so bili na prejšnji konferenci zgolj poročila in referati, in ker ni bilo važnih sklepov, se zapisnika ne čita temveč se takoj preide na dnevni red.

Tajnik Garden ugotovi, da se te konference udeležili slediči zastopnik in zastopnice: od društva SNPJ: št. 1, Anton Trojar; št. 16, A. Tratnik, F. Primozich, Fr. Perko, A. Gornik, M. Golob, J. Jenko, C. Kramer in M. Kramer; št. 14, L. Ogrin; št. 39, Chas. Pogorelec; št. 102, Frances Vider; št. 104, Anton Demšhar; št. 192, Anna Puncer; št. 193, Andrew Miklaučič; št. 194, Kristina Podjavorek; št. 195, Mary Schuler, Mary Mihelčič in Mary Cerar.

Društvo JPZ Sloga: št. 1, Frank Cerar; št. 3, Andrew Miklaučič; št. 19, Kristina Podjavorek; št. 196, John Mahnich; št. 197, John Dergen.

Cítalnica SND, Waukegan, III: John Mahnich.

Eksekutiva JSZ, Frank Zaitz.

Osem društev in drugih organizacij, ki so v Prosvetni matici, ni poslalo zastopnikov na to zborovanje.

Skupno z gosti je navzočih 45. oseb.

Poročilo tajnika: A. Garden pravi, da od prejšnje do te seje pod okriljem konference ni bilo posebnih aktivnosti, a upa, da bo boljše v bodoče. Blagajna je šibka. Prenos je znašal \$22.79, stroški \$5, dolg tajnika pa znaša \$9.00, ostane v blagajni \$8.79.

Anton Demšhar in Anton Trojar, ki sta pregledovala račune, izjavljata, da so v redu.

Poročilo zastopnikov: Anton Trojar izvaja, da je velik vzrok nezadostnim aktivnostim, to, ker se članstvo premalo zanimalo za seje. Druš. št. 1 je prispevalo za jugoslovenski relif \$25, in znatne vsote posameznih članov. Včlanjeni smo v SANsu in v Prosvetni matici. SANsu smo poslale \$100 in \$35 članarine.

S ponosom naj poročam, da so naše članice takoj pričele pridobivanju sodelovanju tudi pri ameriškem Rdečem križu in bile so prve, ki so začele plesti jopiče.

To je bilo oktobra 1941. Za prispevanje križu se je po pričetku vojne, oziroma na prvi poziv februarja 1942 priglasilo 36 članov.

Ste že skušali pridobiti Proletarju k njegovi štiridesetletnici saj enega novega naročnika?

S pomočjo tega združenja smo doble v mestno knjižnico več novih slovenskih knjig. Pridobili smo doslej dva podučna izleta, enega namreč v Madison, Wis., drugega v Chicago.

Naravno, da ta organizacija pomaga kolikor more pomoči akciji za star kraj gmotno in z aktivnostmi. Članov ima okrog 400. Članarina je samo 5c na mesec, ki pa ne zadostuje za kritje stroškov, zato si pomaga z dohodki v blagajno z drugimi viri. Posebno delaven je naš predsednik.

Dalje je Mary Fale poročala, da je bil dramski odsek kluba št. 1 v Chicagu povabljen, da ponovi pri njih dramu "Norec" in navedla je še razne druge podrobnosti o delovanju v sheboynganski naselbini.

Predsednik se vsem poročevalcem zahvalil in izrazil nado, da bodo poročila o aktivnostih po vojni še bolj vzpodbudila.

Naše publikacije.—Chas. Porocile je poročalo o stanju pri Proletarju, o Am. druž. kolegatu in Majskem glasu, in pa Prosvetni matici.

Kar se tiče lista, je dejal, se mora boriti s finančnimi težkočami, kakor zmerom, in v tem oziru mu je bil sklad tristotnih v veliko pomoči.

V Prosvetni matici je včlanjenih 150 društev, klubov in raznih drugih ustanov. Letosnjaja knjiga Prosvetne matice je bila Cankarjev "Hlapec Jernej in njegova pravica", ki so jo člani P. M. z veseljem sprejeli.

Anton Garden je podal informativen referat o stanju naših kulturnih aktivnosti na tem polju in o možnosti, da te zbere spet oživimo.

Razprave k njegovemu poročilu se je udeležilo mnogo navzočih. Govorile se je o mladini, mladinskih krožkih, o ovirah in uspehih, ki jih imajo naši zbori, in o preveliki zaposlenosti naših ljudi, ki vsled tega nimajo dovolj časa za aktivnosti na društvenem in kulturnem polju.

Zastopniki iz Waukegana, Milwaukeea, Sheboygana in Chicaga so podali slike delovanja kulturnih društev v svojih naselbinah skozi leta nazaj in navajali vzroke, čemu sedaj ni več tistega življenja kot nekoč, drugi pa so izražali nado, da bo veliko te vrzeli nadomestila mladina, čim nastanejo spet normalne razmere.

(Op. zapisnikarice.—Diskuzija o tem predmetu je bila izmed vseh na tej konferenci najdaljnja, udeležilo se je veliko večina navzočih, a če bi vso navdala v zapisniku, bi postal preobsežen zato je tu le v izčrpu.)

Pri tej razpravi je imel Frank Zaitz referat o sedanjem položaju po svetu, s posebnim ozirom na vprašanje Trsta in Primorja, o novi vlogi Italije, angleški in ameriški vnašani politiki, o delu SANSA itd.

Za tajnika ponovno izvoljen Anton Garden.

Za sedež prihodnje konference, ki bo v jeseni, so nominirana mesta Chicago, Sheboygan in Waukegan. Garden priporoča, da naj se iz praktičnih ozirov odločimo za Waukegan. Waukegan dobil 19 glasov, Sheboygan 12, Chicago en glas.

S tem je bil dnevni red izčrpan in predsednik je zaključil zborovanje s pozivom, da se naj na prihodnji konferenci v Waukeganu zberemo vše večjem številu.

Angela Zaitz, zapisnikarica.

Nemci na Norveškem pustili mnogo zaroda

Po zasedbi Norveške je Hitler nemške vo

HELP WANTED

Plane Your Future Now With a Good Established
Good Established

Meat Packing Company

Company

We Want Experienced or Part-experienced

BUTCHERS

and

All-around Workers

— Plenty of Overtime —

Ask for:

RALPH POPE or MR. PAJAK

Peer Food Products

1400 WEST 46TH STREET

MACHINISTS

Steady work — Pleasant

Working Conditions

— Good Pay —

Rudolph Wurlitzer Co.

DE KALB, ILL.

Phone De Kalb 2330

Secure your future thru a confidential undertaking

We need at once DIE MAKERS

DIE MAKER LEADERS of workers and for smaller works

JIG & FIXTURE MEN MILL HANDS

with Job Experimental knowledge

LATHE HANDS SURFACE GRINDER HANDS

JIG BORE OPERATORS HORIZONTAL BORING

MILL OPERATORS TOOL DESIGNERS

Master Mach. & Tool Co.

925 W. NORTH AVENUE

Michigan 1321

EX-SERVICE MEN—BOYS—MEN

16 to 65 years old — 90¢ per hour

ALL-AROUND WORK IN MODERN GRANERY

Steady positions with overtime after 40 Hours

The best working conditions — Convenient Transportation

Bus Service

CARGILL INC.

122 Street and Torrence Road

GIRLS—WOMEN

WE NEED EXPERIENCED SAUSAGE PACKERS

Pleasant working conditions Good transportation. Union wages

Apply at once

CHAS. WETTERLING & SONS, Inc.

1244 WEST GEORGE ST.

MEN — WOMEN — GIRLS

STOP!!!! LOOK NO FURTHER

If You Are Looking Ahead to Assurance and Security with

NATIONAL FOOD MANUFACTURER**PACKING FOOD PRODUCTS**

No Experience Necessary—Good Pay with Rapid Advancement

"Just No Better Place to Work"

Lake St. "L" at Door—Blk. from Washington Blvd. Bus—

2 Bloks Marston St.

CONFECTIONS, INC.

173 NORTH OGDEN AVE.

TYPISTS and GENERAL OFFICE WORK

OLD RELIABLE DRUG INDUSTRY HAS A FEW OPENINGS FOR TYPISTS WITH OR WITHOUT EXPERIENCE, AS WELL AS GENERAL OFFICE CLERKS.—OFFICES ON WEST SIDE CONVENIENTLY REACHED BY STREET CAR, "L" OR BUS.—POSITIONS ARE PERMANENT.—GOOD WORKING CONDITIONS

APPLY AT

2501 West Washington Blvd., Chicago, Ill.

LAUNDRY HELP NEEDED**IN ALL DEPARTMENTS**

GOOD PAY FOR EXPERIENCED OR INEXPERIENCED HELP LEARN A POST-WAR TRADE NOW WORK ON NAVY CONTRACT

Keep The Navy Air Force at Glenview Flying

APPLY

415 GREENBAY ROAD

WILMETTE, ILL.

Phone Wilmette 3144

FUR ALTERATION MAN

Good salary — Good working conditions

— Days or evenings

Apply

202 S. State St., R. 1024

Phone — WEBSTER 3277

MEN

Look Ahead Jobs!

No Reconstruction Problems

WOODWORKERS

Must Have Some Experience

48-Hr. Wk.—90¢ & \$1.00 Per Hr. Time and $\frac{1}{2}$ Over 40 Hours 1 Week's Vacation with Pay Group Insurance and Hospitalization

GLIDER TRAILER CO.

1824 West Kinzie Street

EGG BREAKERS

GOOD HOURS

GOOD PAY

Paid Rest Periods—Bonus Plan

Time and $\frac{1}{2}$ for Overtime

Apply in Person

PIONEER PRODUCE CO.

139 SO. WATER MARKET

MALE and FEMALE

MALE and FEMALE

FOR LIGHT FACTORY

FOR LIGHT FACTORY

and ASSEMBLY WORK

and ASSEMBLY WORK

IN A CLEAN, MODERN FACTORY RIGHT IN YOUR

IN A CLEAN NEIGHBORHOOD RIGHT IN YOU

NEIGHBORHOOD

STEADY, PIECE TIME WORK — 48 HOUR WEEK

STEADY PIECE TIME WORK

OVERTIME PAY

Iz SANsovega urada

3935 W. 26th St., Chicago 23, ILL.

Ali bo Trst Jugoslovenski?

Tajniki v njenih uradov Amerike, Rusije, Velike Britanije, Francije in Kitajske so se 10. septembra zbrali v Londonu k posvetovanju, da sestavijo mirovno pogodbo, katero bodo zaveznische sile predložile Italiji. V tej pogodbi bodo vključeni tudi pogoji, pod katerimi bo Italija sprejeta med zavezniške zdržene narode. In med temi pogoji je tudi vprašanje bodočnosti italijanskih kolonij v Afriki, vprašanje gotovih otokov v Sredozemlju, vprašanje avstrijske Tirolske ter za Slovence in Jugoslovane najvažnejše vprašanje — bodočnost Trsta in slovenskega Primorja.

Ali bodo zaveznički upoštevali pravice zahtev Slovencev in vrnili Trst in vse slovenske pokrajine pod Italijo Sloveniji, kamor po vsej pravici spadajo?

To vprašanje bo rešeno te dni. Rešeno pa bo tudi vprašanje, če bodo zavezniške diplomatske sile tudi pošteno in iskreno izvajale obljube, ki so jih dale zasužnjenim narodom v Atlantski deklaraciji Roosevelta in Churchilla, v deklaraciji o "štirih svobodščinah" in v drugih pomembnih izjavah o demokraciji, enakopravnosti in pravici do samoodločbe vsakega naroda, ki je šel v krvavo borbo proti italijanskemu fašizmu in nemškemu nacizmu.

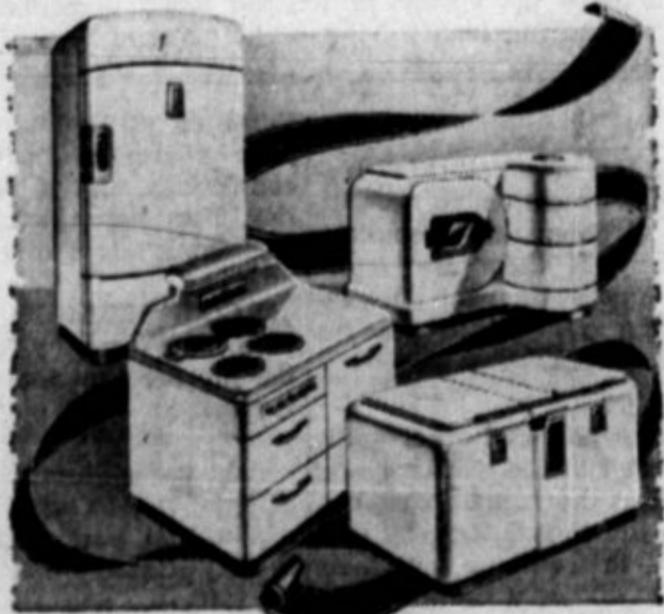
V ameriškem tisku in po radiu se vodi zadnje čase silna propaganda proti "komunistični" Jugoslaviji, proti Bulgariji in drugim slovenskim državam. Proti SLOVANSKIM DRŽAVAM! Nasprotno pa čitamo in slišimo zelo simpatične besede za Italijo, o njenih "velikih doprinosih" za zmago zaveznikov, o njeni borbi proti "rdečemu navalu" in pa o namigljajih da morajo biti njeni mirovni pogoji zelo mili, če hočemo Italijo rešiti pred "boljševizmom", ki se bo baje gotovo razpasel po celem škornju, če bi ji zaveznički odzvili njene kolonije in v prvi svetovni vojni pridobljene pokrajine. Strah pred tem bavbavom "boljševizmom" je faktično strah pred "slovanstvom", katerega je Anglia zastavljal s političnimi intrigami zadnjih sto let. Nemčija pa že več stol let z germanizacijo in končno Hitler z množičnim morjenjem slovenskega ljudstva.

Stara rečenica pravi, da Italija vsoča važno vojno izgubi, pri mirovni mizi pa vedno zmagá. Ali bo zmagala tudi v drugi svetovni vojni? Ali bodo slovenske zmagre prezirane in slovenski doprinosi do skupne zmagre ignorirani v korist britanskih interesov?

Trst in vse slovensko Primorje sta neločljiv del Slovenije.

Računajte zdaj na to, da si boste omislili

"PRIVLAČNOSTI, KI PRIDEJO"

... Ko nastopajo čisto novi prvovrstni igralki

Prav zdaj so nove električne priprave za domove po vojni že povsem razvite — in v hipu, ko bo vojna proizvodnja določila, bodo na potu k vam.

POMAGAJTE SI DO SRECE

Vojni bondi vam bodo pomagali uresničiti Vaše naštete! Kajti prekrbeli vas bodo z denarjem za povojsne potrebuščine. Planirajte že sedaj! Kujuje bonde — hranite jih!

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

DEČEK NA GORNJI SLIKI je šele tri leta in 1 mesec star, pa vaga že 76 funtov. Ime mu je Marwin "Butch" Glazzer. Njegov dom je v Detroitu. Z njim vred obdaje njegos pes.

tem ko so prej 25 let slavili Mussolinija in njegove imperialistične zmage: V Etiopiji z bombami in plinom nad nebo roženim narodom, v Albaniji in Grčiji od domačih fašistov izmučenim ljudstvom in končno v Sloveniji, Istri in Dalmaciji s pobijanjem tisočev ljudi, požiganjem, opustošenjem in ropanjem stotin slovenskih in hrvatskih vasi in mest, z umorom tisočev talcev in nedolžnih žrtev. Samo te "doprinoše" Italije priznavajo miroljubni narodi in samo na podlagi teh zločinskih dejanj mora biti Italija sojena. Kadar se razpravlja o poravnjanju krivice, ki so jo zaveznički prve svetovne vojne, izključivi Ameriko, ki se je z Wilsonom na celu potegovala za demokratično in pravčeno rešitev primorskega vprašanja, storili slovenskemu narodu s tem, da so eno tretjino njenega prebivalstva izročili Italiji in Avstriji, prihajajoči vesti največkrat iz Lodonja, iz Rima, iz Washingtona, iz Pariza, malokrat pa od tam, kjer naj bi bila krivica pravljena. Nikoli še nismo čitali priporočila, da naj bi Primorci sami odločili, kam želijo po vojni spadati. Te dni čitamo vesti iz Londona, da prevladuje v tamšnjih krogih mnenje, da bo Trst mednarodna luka. V isti senci pa je povedano, da se bodo Angleži na sedanjem zasedanjem v njenih ministrov potegovali za takozvano "Morganovo ali plavo črto" kot končno mejo med Italijo in Slovenijo. Ta plava črta se pričenja kakši štiri milje pod Trstem in teče v loku mimo Trsta ob zeležniški progri proti Gorici, mimo Gorice do Soče in potem ob Soči do Bovca, nato pa severno proti starim koroškim meji. Če bi ostale velesile podprle angleške zahteve, tedaj ni za Slovenijo izgubljen samo Trst, temveč tudi Tržič in Gorica ter vse ozemlje v tem traktu.

Od druge strani pa slišimo po radiu vest, da si hoče Anglia vrilastiti izključno pravico do Trsta, ki naj bi postal Hong Kong št. 2 v njenem komercialnem in političnem imperiju. In tako dalje...

Ko je Italija kapitulirala, se je v ožjih krogih šeptalo, da se je moral odpovedati Trstu in Primorju ter vseh drugih s silo orlaščenih teritorijev. Pogoji so bili baje tako strogi, da jih zaveznički niso pustili v javnost in šele celo danes, dve leti po italijanski kapitulaciji, štiri mesece po končani evropski vojni, mesec dni po zaključku japonske in svetovne vojne, ti pogoji niso bili objavljeni. Zakaj ne?

Nekaj odgovora na to vprašanje leži v spremembah angleške in deloma tudi ameriške vnanje politike napram Jugoslaviji in vzhodni Evropi. Dokler je bil Tito edina borbenia sila v Jugoslaviji, so bili zaveznički moralno obligirani podprtirati ga, dasravno so do poletja 1944 podprtali tudi Mihajlovića, ki se je boril z Nemci proti zavezničkom (to je — proti narodno osvobodilni vojski). Ko je pa Jugoslavija pokazala, da misli svoj program za demokratično federalno Jugoslavijo v vseh detaljih tudi izvajati, je pa naletela na odpor reakcije, ki je še vedno računala na povrnitev starega dela, stare politike, starega

ga izkorisčanja — "status quo". Še večji ogenj je bil v strehi, ko je Tito na kongresu svoje politične stranke — zedinjene narodne fronte — propagiral za republikansko obliko vlade nove Jugoslavije in zahteval, da se kralj Peter ne sme povrniti v Jugoslavijo. Ta nastop baje nibil "demokratičen". Še večje ogorčenje napram Jugoslaviji pa je izval novi zakon o podprtavljenju vseh jugoslovanskih rudnikov. Kakšno pravico ima Jugoslavija rekvirirati bogate bakrene rudnike v Boru ter največje rudnike svinca v Evropi v Trebišah, ko so pa vendar last s kralj Peter ne sme povrniti v Jugoslavijo. Ta nastop baje nibil "demokratičen". Še večje ogorčenje napram Jugoslaviji prihaja, da je sedaj poščanje dalje kaki drugi cenzuri v roke. Tako bo v Evropi še dolgo.

Pošiljanje paketov v Jugoslavijo po parcelni pošti je ena najbolj razveseljivih vesti za tiste tukajšnje rojake, ki imajo tam svoje in bi jim radi direktno pomagali. Ampak tebo bo zagotovila, da teh paketov ne bodo odpirali v vsaki deželi, skozi katere bi bili pošiljani, ampak le na pristojni pošti v Jugoslaviji. Kajti paketi so v sedanjih časih v onih deželah velika skušnjava, kakor so bili skozi par let po prejšnji vojni.

Zapadna Jugoslavija, ki vključuje Slovenijo, najbolj stradaže v normalnih časih ni Slovenija nikoli pridelala dovolj za preživljjanje prebivalstva. Odvisna je bila od uvoza živil v zameno za lesne in razne druge izdelke, za sadje, in tudi turistični je pomagala k dohodkom. Sedaj je zelo opustošena, a narod se je lotil dela za obnovitev prometa, poljedelstva, obrti in trgovine. A pri delu potrebuje človek živeža, drugače omaga.

Agencija Reuter je 30. avgusta poročala iz LONDONA, da je dospelo v jugoslovanska pristaši sedem ladij živeža in drugih potrebščin, ki jih je poslala UNRRA. Ameriški časnik Blair Boles pa ugotavlja, da UNRRA Jugoslaviji namenoma prav malo pomaga, in vzrok je, ker v Washingtonu in v Londonu Titove vlade sedaj, ko je vojne konec, nimajo več radi. Veliko bolj izdatne pomoči pa je deležna Italija, tista Italija, ki je poslala svojo armado in letalstvo v Jugoslavijo, da je loviščila po nji, jo plenila, rušila in pobijala njen prebivalstvo. V tej koloni smo že velikokrat ugostili, da so relifne akcije čestokrat bolj političnega kot pa dobrodelnega značaja. In tako se očividno dogaja marsik ne pomenijo take politične zmesnjave in spletke nič dobrega.

Dr. Maček v Parizu, Draža Mihajlović nekje v Italiji, njegovi pomočniki v Egiptu, škof Rožman, Rupnik in tovariši v Rimu, Peter v Londonu, Fotič in celo krdelo sorodnih ljudi v Ameriki je napovedalo vojno Titu in nameri, da ga s pomočjo anglosaške, italijanske in ostale evropske reakcije strmoglavijo in državo izroče starim privilegijem, ki so jo imeli v oblasti do Velikega petka 1941. Kajti vsi ti ljudje bi bili neškodljivi, ako ne bi imeli toljine zaščite v "višjih krogih", ki so kajpada vsi za "demokracijo", za "krščanstvo" in odločno proti "komunizmu" in njegovemu barbarstvu. Sicer pa je socialni potres v Evropi tolikšen, da se mu stari privilegiji nikdar ne bodo mogli izogniti. Vleče jih s seboj, pa jih je strah za imetja, palače, gradove in za gospodsko, brezdelno življenje.

Balkanski vlade bodo morda ne na pritisk Washingtona in Londona, cerkev in pa bivših političnih glavarjev v svojih deželah bržkone v svojih načinih precej popustiti, da bodo u-

streza tistim v Ameriki, Angliji in drugje, ki si demokracijo in gospodarski red tolmačijo drugače kakor one.

Jugoslavija, Romunija, Čehoslovaška in Poljska so se odločile za socializacijo prirodnih virov. Jugoslavija n. pr. ima izredno bogate bakrene v svinčene rudnike, ki so bili pred vojno posest angleških in francoskih kapitalistov, po okupaciji pa jih je Hitler zaplenil. "Se da je bodo državna last," je rekla jugoslovanska vlada. "Čemu pošljati dobitek v Pariz in London, ko lahko ostane vse droma, ne samo srage rudarjev!"

Kapitalistični krog v Londonu in v Parizu je takoj protestiral. Kot poroča angleška vladna časniška agencija Reuters, je jugoslovanska vlada nato 28. avgusta izjavila, da jim bo rudnike plačala... Ako bi bila velika in močna, kot je bila Rusija po revoluciji l. 1917, bi prirodne zasluge tujim kapitalistom vleča ne da bi jim ponudila cent odskodnine zanje.

Ameriško delavstvo bo kmalu spoznalo, da se njegov boj za obstanek povrača v razmere, kakršne so bile do pričetka masnega oboroževanja in vojne produkcije. Nesreča je, da bo krive za to stanje iskal po ribniki, ki so bili nadaljevati staro vnanjo politiko Anglike kot velesila in s tem prihaja v navzkrižja z Washingtonom, s Parizom in Moskvo.

Je v zagonetnem položaju. Morda se iz njega izmota brez gospodarskih in diplomatičnih homatij. A lahko se tudi primerno spori z dalekosežnimi posledicami.

Zed. države vrhovna sila

Neoporečno je, da so v sedanjem položaju po svetu Zed. države edina svetovna sila, ki ima lahko povsod bodisi odločajočo ali pa saj vodilno besedo. To jim omogoča njihova mogočna militaristična moč na kopnem, v zraku in na morju. In pa atomski bomba.

Dalje njeni bogastva, njene surovine in industrijski izdelki, in pa valuta, ki res temelji na vrednosti.

Važnost USSR v Evropi in Aziji

Poleg Zed. držav se je zelo povzpela Sovjetska unija. V Evropi pomeni sedaj večji faktor kot pa je kdaj pod carji. In enako v Aziji. Militaristično je torej njena moč le v tema dve mač kontinentom. Ampak je vzliz vsej vseom ogromna, kajti razteza se v vse kraje posebno v lednjih njene ideologije. To se pravi, ker zastopa sistem ljudske svojine proti sistemu privatnega izkorisčanja, lahko zelo nagača Zed. državam, ki so sedaj glavni zid starega reda.

Francija in Kitajska

Vsled diplomatskih in raznih drugih obzirov sta bili končno priznani za enakopravni članici tudi Francija in Kitajska.

Franciji je neprijetno, ker se je pod Hitlerjevim navalom takoj hitro sesula in pa ker je vladila v Vichy tako ljubimka z njim. Maršal Petain je bil sicer obsojen, a on ve, da sta za padec Francije kot velesile veliko odgovorni Anglia in Amerika, ker sta "apizale" reakcijo v strahu pred "levičarsko" Francijo.

De Gaulle je dobil na svojem nadavnem obisku pri Trumanu v Washingtonu veliko posojilo, čigar namen je odvrnil Francijo od skoka na levo.

Franciji torej v veliki petoci ne bo veliko pomenila. Je preveč odvisna od Zed. držav in Anglie. Isto velja za Kitajsko.

V veliki petoci se bo torej šlo predvsem med Washingtonom in Londonom na eni strani in Moskvo na drugi. Ce jim je za mir, se bodo sporazumieli. Ako so razlike med njimi preveč, bodo posledice iste, kar je bil prejšnji svetovni vojni. Ali pa morda še veliko hujše.

Ameriške izgube na Pacifiku

Ameriške izgube v vojni z Japonci so znašale 277,464 mož. Izmed teh je bilo 82,287 ubitih, 163,666 ranjenih in 29,511 pogrešanih.

PRVA SLOVENSKA PRALNICA

Parkview Laundry Co.

1727-1731 W. 21st Street CHICAGO 8, ILL.

Fina postrežba — Cene zmerne — Delo jamčeno

TELEFONI: CANAL 7172-7173

skem čezdalje glasnejše opornike.

Z Japonsko ameriška okupacijska oblast ravnala jako obzirno. Ves njeni starci sistem smo ji obvarovali. Sploh se vedemo na pram nji tako, kot da naj ostane kakor je bila, le nagrabljeno ozemlje naj zapusti, kar je storila.

Stiri velesile manj

Ko je vojna nastala, se je smatralo za velesile na osiščni strani omenjeno troje držav, na nasproti strani pa Veliko Britanijo, Sovjetsko unijo, Francijo in Zed. državo.

Na osiščni strani so propadle vse tri, na zavezniški pa le Francija. Toda tudi Anglia je silno oslabljena — toliko oslabljena, da se ji njeni nasproti na Zed. državah javno posmehujejo — češ, saj sedaj tudi vi niste nič drugega kot le država drugega reda: Ce vam mi odrečemo pomoč, boste še bolj izgubljeni!

Tako se je delavska vlada znašla pred problemom, katerega se je mislila v času volilne kampanje ogniti. Sedaj se je odločila nadaljevati staro vnanjo politiko Anglike kot velesila in s tem prihaja v navzkrižja z Washingtonom, s Parizom in Moskvo.

Je v zagonetnem položaju. Morda se iz njega izmota brez gospodarskih in diplomatičnih homatij. A lahko se tudi primerno spori z dalekosežnimi posledicami.

Zed. države vrhovna sila

Neoporečno je, da so v sedanjem položaju po svetu Zed. države edina svetovna sila, ki ima lahko povsod bodisi odločajočo ali pa saj vodilno besedo. To jim omogoča njihova mogočna militaristična moč na kopnem, v zraku in na morju. In pa atomski bomba.

Ameriško delavstvo

Morda se iz njega izmota brez gospodarskih in diplomatičnih homatij. A lahko se tudi primerno spori z dalekosežnimi posledicami.

Francija in Kitajska

Vsled diplomats

UNRRA IS MIXED UP

News that the finances of the United Nations Relief Administration, set up to dole out relief to starving populations in other parts of the world, are bailed up to the point where a scandal impends is not surprising.

That makes UNRRA fit with the capitalist system under which it developed. For capitalism is just about the most ridiculously snarled up piece of business the world has ever seen.

If it wasn't so serious it would be downright funny to watch the antics of an economy whose managers are worried, almost to the point of welcoming another war, by the prospect of having "too many" people to help them do the work that needs doing.

As to UNRRA itself, our chief concern is not so much about how the finances are accounted for. More important, we submit, is the question of what purpose relief aims to accomplish.

What we think we see is that food is about to be used for a quite different purpose than merely to feed hungry people. The big purpose of UNRRA is not nutritional, but political. The end sought is the pacification of large masses of people and the side-tracking of revolutionary tendencies.

Once we saw a runaway horse who had been captured. And as he stood trembling and red-eyed, seemingly wondering whether he had not better make another break, his owner persuaded the animal to accept a lump of sugar. Immediately poor old Dobbin quieted down and permitted a halter to be slipped around his neck.

UNRRA is supplying the sugar. But close at hand stand the labor exploiters of the world ready to apply the halter of class control.—Reading Labor Advocate.

UNITY PAYS

If British labor has profited by the experience of the New Deal, let me say that American labor can learn even more from the experience in England. One of the most obvious of these lessons is that British labor is so thoroughly united. Whatever differences of opinion may prevail within the ranks of labor in England, there are no splits and no divisions in the performance of their chief tasks. There is no CIO-AFL split; there are no contending groups in the political field. Policies hammered out in discussions are conclusive and binding on all the components of the British Labour Party.

British labor has also shown an unusual capacity for winning the confidence of elements other than the industrial population. Labour Party candidates have scored victories not alone in industrial and mining districts, but also among the middle class and even among the farm population. Indeed, the label "Labour Party" is a misnomer under such circumstances, for under the emblem of the Labour Party one will find all the liberal and progressive forces which in this country do not commonly group themselves with labor.

I have great faith that the British Labour Party will achieve the success it deserves. I believe that without turmoil and turbulence, but in observance of all the traditions of British life, and in observance even of its ceremonial procedures, the labor government will put its program into effect to the advancement of the welfare of the people.—Max Zaritsky, President, United Hatters, Cap and Millinery Workers International Union (AFL).

TRY IT IN SOUTH CAROLINA

Broadcaster Frank Kingdon, subbing for Winchell, Sunday night broadcast this one out: "Secretary of State Byrnes wants to have a free election in Bulgaria to see if it works there, so he can try it out later on South Carolina."

ABOLITION OF LEND-LEASE

By RAYMOND HOFSES, Editor, Reading Labor Advocate

I AM NOT prepared to argue that the Roosevelt policy of lend-lease should continue forever; there is no reason why this nation should work to supply the needs of the whole world without receiving adequate compensation.

On the other hand, however, I suggest for the consideration of thoughtful American workers that the abolition of lend-lease was hastened by the victory of the British Labor Party with a Socialist program.

Had the British Tories been kept in power, and if the Labor Party had been rejected by as large a majority as the one which swept it into power—and especially of all the rest of Europe were not showing unmistakable signs of swinging to the left—lend-lease probably would have been ended some time, but not now.

The way American policy-makers are acting now—and the promptness with which they take that action—would not be considered sensible in any walk of life.

Imagine a policeman who arrests thugs in the act of beating a citizen to death. He sends the offender to jail, but he does not leave the victim prostrate in the gutter.

What would be done in that case is that the beaten man would be hurried to a hospital and cared for, not forever, but until he is again able to care for himself.

But the U. S. A. now is ready to let its badly-injured companions in struggle take care of themselves unless they submit to the wishes of labor exploiters.

Naturally, it may be argued, a capitalist economy can not be expected to help Britain and the rest of Europe establish Socialism. If the British plan for the elimination of the profit system is successful the workers of America will have an object lesson from which they may profit.

Just as naturally, however, a Socialist America would not act that way. If this nation of ours owned by the people who inhabit it, and if wealth were being produced for use instead of for profit, American policymakers would be just as eager to see Socialism succeed in other nations as capitalists are to preserve international capitalism.

WHAT WE CAN expect now—and this is what this column has been predicting—is another plan which will enable capitalist America to help Britain and the rest of Europe under conditions satisfactory to the owning class of the U. S. A.

For practically every nation in Europe—and this is as true of England as it is of any nation on the mainland—food is of first importance.

Now, with the lend-lease at an end, American reactionaries are hoping to use food as a weapon to force the world to accept the kind

PROLETAREC

THE MARCH OF LABOR

THE BRAZILIAN CONSTITUTION OF 1937 CONTAINS THE FOLLOWING:

"WORK IS A SOCIAL DUTY, THE INTELLECTUAL, TECHNICAL, AND MANUAL WORKER HAS A RIGHT TO PROTECTION AND SPECIAL CARE BY THE GOVERNMENT."

IN 1910 ABOUT ONE-SIXTH OF THE CLOTHING INDUSTRY WAS ORGANIZED. BY 1934 ABOUT 90% WAS UNION.

MASSACHUSETTS IN 1909 WAS THE FIRST STATE TO AUTHORIZE CREDIT UNIONS.

BUY WISELY BY BUYING UNION LABEL GOODS. LOOK FOR THIS UNION LABEL IN THE NEXT HAT YOU BUY.

The Enslaved Peoples Are Liberated

By JOSEPH DRASLER
(Formerly an Associate Editor of Proletarec)

Continued)

After our regiment fought for Kaiserlautern and captured the large German city, we moved in and took over what was left. There were dead horses all over the roads, and shattered equipment of all kinds everywhere. Poles and Russians and other liberated peoples were overloaded with bundles trudging along—and still looking around the debris for something else they could add to their possessions. And from everywhere along the roads came the prisoners—all ages—giving themselves up by the hundreds. This happened all over—throughout our advance, and the prisoners multiplied so fast that we hardly handle them. When we went into Kassel, which was almost completely destroyed by our planes with fire-bombs, the Germans were still turning out tiger-tanks in a huge factory in one end of the city while we were invading the opposite end.

While in Nurnburg, we saw a U. S. O. show at the famous Sports-palatz, Luitpoldarena, the largest stadium in the world. At one end there was a huge podium from which Der Fuehrer addressed the cheering throngs before we came along and spoiled his game. From this mammoth stage we saw our own show, five hundred of us, and we felt lost in this place. As I remember, there were four slender columns in back of this great stage, on which there still were huge panels decorated with swastikas.

On either side of these banners were two great, bronze, German eagles; one of them had holes through it and a part of the outer wall was also damaged, otherwise the great masses of white stone were unharmed, while Nurnberg, Nuremberg, city itself was in complete ruins.

On either side of these banners were two great, bronze, German eagles; one of them had holes through it and a part of the outer wall was also damaged, otherwise the great masses of white stone were unharmed, while Nurnberg, Nuremberg, city itself was in complete ruins.

In southern Germany trains are running but it is all military traffic, either American or German troops being shifted around or our food and gas supplies coming in. In this part of the country railroads were not damaged except in the larger cities where they had sizeable railroad yards. It differs quite a bit from what the Germans did in France where all bridges were destroyed and miles upon miles of railroads systematically blown up, by tying a few sticks of dynamite to the rails every 50 feet and setting the explosives simultaneously with electric primers.

The only transportation the villagers have is the daily milk truck which picks up as many as he can load on top of his milk cans. The stream of returning German soldiers and refugees along with others shifting from place to place is endless. Most of them, however,

IN THE WIND

From THE NATION

EUGENE R. FLITCRAFT of Chicago is having troubles with his "Gentile Business Directory," a 152-page "handy shopping guide for Gentiles who prefer to do business with Gentiles" (\$12). The Chicago Better Business Bureau reports that many of the listings are unauthorized and inaccurate, and a number of firms and individuals are considering legal action on the ground that listing in such a publication injures their reputations.

LOCAL 24, United Office and Professional Workers of America, CIO, claims a majority of the employees in Henry Ford's Chicago office, and has filed a petition to a National Labor Relations Board election.

TIMING: In its issue of August 13 Time said, "Last week Russia was not ready—if she ever would be—to go to war with Japan" (page 27, column 2). Russia went to war with Japan as readers are aware, on August 8.

THE CURRENT (1945) edition of Webster's Collegiate Dictionary defines "Fascisti" as "an Italian organization, originated by patriots (1919) to oppose all radical elements in the country."

WILLIAM DAMON, an artist of Ocean City, New Jersey, was arrested on Sunday, July 29, while painting a portrait. Major Clyde Struble pointed out that a city ordinance forbids "unnecessary business" on Sunday.

ROBERT CASADEUS was the soloist in the final program of the Bach-Mozart Festival at Tanglewood, Massachusetts, August 12. A note on the printed program warned the customers: "Baldwin Piano. (Mr. Casadeus uses the Steinway Piano.)"

DETROIT, MICHIGAN, and Madison, Wisconsin, are planning to adopt the Philadelphia system of taxing the incomes of "daytime citizens," who earn their money in the cities but live in the suburbs.

The radio programs, now that our army controls them in this zone of occupation, are almost typical American programs you get at home. The news, of course, is broadcasted to the German people in their own language. German newspapers, the Munchener Zeitung published in Munich, and the Augsburger Anzeiger published in Augsburg, both under control of the American Army, are delivered each week, coming by way of the milk truck. They are snapped up avidly by the newshungry people, most of whom do not have radios, and if they do have them, they are out of order and no supplies to repair them. Eight weekly newspapers are being published in the American zone of occupation. Their total circulation is about five million, according to the army news paper, "Stars and Stripes." This makes about one paper for every five Germans. Originally distributed free, the papers are now sold for 20 pfennigs, or about two cents per copy. German civilians are so starved for news that second-hand copies bring up to two marks—200 times their original price, on the black market. At the present time papers are being published in Frankfurt, Essen, Kassel, Heidelberg, Brunswick, Bamberg, Munich and Cologne.

There is some controversy over what should be done with the money—whether to return it to policyholders or keep it in the Treasury. The decision will likely be that, since the government took the risk, it should retain the profits.

223 MILLION PROFIT FROM WAR INSURANCE

Private insurance companies passed up a fine piece of business when they refused to issue policies against war damage to property. Uncle Sam took over the job and cleaned up a profit of \$223,000,000, in spite of the fact that rates were exceptionally low. Damages amounted to only \$70,000.

There is some controversy over what should be done with the money—whether to return it to policyholders or keep it in the Treasury. The decision will likely be that, since the government took the risk, it should retain the profits.

38 MILLION MEMBERS IN RUSSIA'S RURAL CO-OPS

The cooperative movement in the USSR numbers 38 million members, according to Theodore Beyer, writing in Soviet Russia Today.

Each local cooperative is in full control of its business which is conducted at open membership meeting, the article states. The consumers cooperatives of USSR (Centrosoyuz) function today only in the rural regions. In the cities retail distribution is handled through State shops and government controlled producing organizations.

SOCIALIST DEFINITIONS

INDEPENDENT VOTER: One who believes that either a Republican or Democrat administration is bad for the country but foolishly votes for one or another of them.

INDIVIDUALISM: The right of a few to be born owning millions and the many to be born not owning a diaper, slave through a lifetime and die paupers.

JAIL: Place of refuge where criminals are housed and fed at public expense of 85¢ a day, while the honest unemployed are allowed 15¢ a day per person.

"WE" DID IT

The performing flea and an elephant crossed a jungle bridge together.

"Oh, boy," whispered the flea in the elephant's ear, "we certainly made that bridge shake!"

Communists who previously considered Earl Browder to be the

COAL SUPPLY

Cessation of hostilities with Japan has produced cancellation of millions upon millions of dollars of war contracts, with the resultant slackening in the demand of coal.

As was to be expected, the scare stories about the shortage of coal for the fall and winter of 1945-1946 have lessened somewhat, but there persists current reports from Washington of a probably shortage.

How such a shortage may come about has not been explained, for the simple fact remains that there are enough miners available to produce all the coal needed in the country—and for export to Europe as well.

All the miners need is a chance to work steady.—The Progressive Miner.

DON'T SIT ON YOUR HANDS!

Congress came back to work September 5, its summer vacation over and a long list of "must" legislation facing both Houses and Senate.

Full employment; unemployment compensation; social security changes; poltax repeal and permanent FEPC; better laws for veteran's aid; health; housing and the like are high on the people's agenda.

Despite the crying need for such legislation, despite appeals by President Truman, some forces in Congress are doing their utmost to delay and frustrate passage of the needed bills. These forces are on both sides of Congress; Republican and Democratic alike.

In the House, for example, Rep. Doughton (D., N. C.) uses his position as chairman of the Ways and Means Committee to throw cold water on his own inadequate unemployment compensation bill—which he introduced with the greatest reluctance and only after considerable pressure. Rep. Knutson, from the Republican side of the committee, fights against any form of aid to the unemployed or to the nation's purchasing power.

In the Senate, Sens. Byrd (D., Va.) and Taft (R., O.) vie with each other in attacking the Kilgore unemployment compensation bill. On the Senate Banking and Currency Committee, Sens. Taft and Austin (R., Vt.) sing a duet of opposition to the full employment bill.

Predictions are freely made that both the Kilgore bill and the full employment bill will be thoroughly emasculated before they are passed. These predictions are being made while the bills were still in committee before Congress has formally reopened.

The answer to these predictions lies in the hands of the voters back home. If they let themselves be heard in Congress now and throughout the rest of the session, they can upset the predictions and make Congress work for security and prosperity.—The CIO News.

"Soft" for "Kaiser Bill's" Grandson

"Kaiser Bill's" grandson marries the daughter of a brewer! That would have been impossible before the first World War, but the market for royalty is "weak" these days and threatens to get much weaker.

The charming bride is Lady Brigid Katherine Rachel Guinness. Her forebears on the Guinness side piled up an immense fortune through the sale of the famous "stout" which bears their name. They accumulated so much money that Lady Brigid's grandfather purchased a title, Earl of Iveagh. That put the Guinness family in the top social set, but still far removed from royalty.

However, when this started, Prince Friedrich George Wilhelm Christoph of Prussia was interned as an "enemy agent" and shipped to Canada. In the course of time he developed sufficient "pull" to get back to England, visit at the "great houses" and finally marry Lady Brigid and her fortune.

We've been told many times that "Kaiser Bill" started his world war business. It's a little disconcerting to find that his grandson has been permitted to wander around loose and to finally get his hands on one of the biggest bags of money in England.—Labor, Washington, D.C.

How Not to Reduce Taxes

A simple, attractive and thoroughly deceptive tax proposal has been made by Representative Knutson of Minnesota, number one Republican on the House Ways and Means committee. He would cut all personal income taxes 20 per cent.

Very easy indeed, and it has that nice look of impartiality which is found in the worst tax system. Treat everybody alike. Make all taxes one-fifth lower. The day laborer who now pays \$10 will save \$2. The man who pays \$1,000,000 will save \$200,000. Right there is where the joker becomes visible.

During the war, income taxes were laid on families whose earnings were not enough to live on. They were taken out of food and clothing. The family which now pays \$10 a year cannot afford to pay any income tax at all. It should not have to. But the man who pays \$1,000,000 a year is just as able to do so tomorrow as yesterday, and there are sound reasons why he should.

Our tax system should be revised to maintain consumer buying power at the bottom level of incomes, and absorb excess savings at the top. Heavy taxation of huge incomes is necessary not only to pay war costs, but, through the resulting government expenditures, to keep all money at work. Mr. Knutson's plan takes no account of any of these necessities. It is a typical and very shortsighted effort to restore Andrew Mellon's tax system which did much to bring on the great depression of the nineteen thirties.—The Chicago Sun.

THAT'S RICH